

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ვარნეთი

ვარნეთი, სოფელი ისტორიულ ჯავახეთში. მდებარეობს ნიალის ველის სამხრ.-აღმ. კიდეზე, ქარბამეთისწყლის (მტკვრის მარცხ. შენაკადი) მარცხ. ნაპირზე. ვ-ში ყოფილა ციხე („მესხურ მათიანეში“ იხსენიება 1576), სადაც მომხდარა ბრძოლა ათაბაგისა და შალიკაშვილის მომხრეთა შორის: „ვარნეთის ციხეს უღალატეს მგელციხიდანა და ენკენისთუეს ოთხსა პატრონი ერეკლე, მათი ბიძაშვილი, მგელციხეს იყვნეს და შალიკაიანთ აზნაურიშვილებს თავს დაესხნენ. აზნაურიშვილები გარდაეხეუნნეს“. „გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთრის“ მიხედვით, 1595 ვ. ახალქალაქის ლივანში შემავალ ნიალისყურის რ-ში შედიოდა. მაშინ იქ 12 კომლი ქართვე. ცხოვრობდა: ბატატა თევდორეს ძე, გაგუჩა ძმა მისი, გოგჩა ელიას ძე, ელისა ძმა მისი, ზურაბ, ვარძელ ძმა მისი, ლაშქარა გუბელას ძე, ბევრობა ძმა მისი, გოგოლა დანიელის ძე, დათუნა გულას ძე, იარაზი ბევრობას ძმა, იზაკა დანიელის ძე. მოჰყავდათ ხორბალი, ქერი, ჭვავი და სელი. ჰქონიათ ბოსტნები, ჰყავდათ ცხვარი, ღორი და ფუტკარი. მათი წლიური გამოსაღები 14365 ახიას შეადგენდა. 1714 „ჩილდირის ეიალეთის ჯაბა დავთრის“ მიხედვით, სოფ. ვ. ექვემდებარებოდა ვინმე აჰმედ მეჰმედის ძეს და იხდიდა გადასახადს 14365 ახის ოდენობით.

წყარო: სამხრეთ საქართველოს ისტორიის მასალები (XV-XVI სს.), ქრ. შარაშიძის გამოც., თბ., 1961; ჩილდირის ეიალეთის ჯაბა დავთარი, ც. აბულაძისა და მ. სვანიძის გამოც., თბ., 1979; ჯიქია ს., გურჯისტანის ვილაიეთის დიდი დავთარი, წგ. 2-3, თბ., 1941-58.

დ. ბერძენიშვილი
